

1] Etersom $\int_0^t (t - \tau)y(\tau) \, d\tau = t * y(t)$, kan integralligningen skrives på formen

$$y(t) = 1 - t * y(t), \quad t > 0. \quad (*)$$

La så $Y(s) = \mathcal{L}\{y(t)\}$. Laplace-transformerer så den nye formen av integralligningen:

$$Y = \frac{1}{s} - \frac{1}{s^2}Y,$$

som igjen gir at

$$Y = \frac{s}{s^2 + 1}.$$

Ved å ta inverstransformen får vi så at

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\} = \cos t.$$

2] a) Fourier-sinusrekken til $f(x)$ er gitt ved

$$f(x) \sim \sum_{k=1}^{\infty} b_k \sin k\pi x,$$

der

$$\begin{aligned} b_n &= 2 \int_0^1 x(1-x) \sin n\pi x \, dx \\ &= 2 \left(\underbrace{\left[-\frac{1}{n\pi} x(1-x) \cos n\pi x \right]_0^1}_{=0} + \frac{1}{n\pi} \int_0^1 (1-2x) \cos n\pi x \, dx \right) \quad (\text{delvis integrasjon}) \\ &= \frac{2}{n\pi} \left(\underbrace{\left[\frac{1}{n\pi} (1-2x) \sin n\pi x \right]_0^1}_{=0, \text{ da } \sin n\pi=0} + \frac{2}{n\pi} \int_0^1 \sin n\pi x \, dx \right) \quad (\text{delvis integrasjon}) \\ &= \frac{4}{(n\pi)^2} \left[-\frac{1}{n\pi} \cos n\pi \right]_0^1 = \frac{4}{(n\pi)^3} (1 - (-1)^n), \quad n = 1, 2, 3, \dots \end{aligned}$$

Det vil si, Fourier-sinusrekken til $f(x)$ er gitt ved

$$\begin{aligned} f(x) &\sim \sum_{k=1}^{\infty} b_k \sin k\pi x = \frac{4}{\pi^3} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1 - (-1)^k}{k^3} \sin k\pi x = \frac{8}{\pi^3} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2n-1)\pi x}{(2n-1)^3} \\ &= \frac{8}{\pi^3} \left(\sin \pi x + \frac{\sin 3\pi x}{3^3} + \frac{\sin 5\pi x}{5^3} + \dots \right). \end{aligned}$$

b) For å bestemme summen

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^3} = 1 - \frac{1}{3^3} + \frac{1}{5^3} - \frac{1}{7^3} + \frac{1}{9^3} - \dots$$

bruker vi Fourier-sinusrekken til $f(x)$ som vi fant i oppgave a).

Ved å la $x = \frac{1}{2}$ ser vi at

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4} = \frac{8}{\pi^3} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \frac{(2n-1)\pi}{2}}{(2n-1)^3} = \frac{8}{\pi^3} \left(1 - \frac{1}{3^3} + \frac{1}{5^3} - \frac{1}{7^3} + \frac{1}{9^3} - \dots\right),$$

slik at

$$\frac{\pi^3}{32} = 1 - \frac{1}{3^3} + \frac{1}{5^3} - \frac{1}{7^3} + \frac{1}{9^3} - \dots = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n-1)^3}.$$

3] Gitt en funksjon $f(x)$ (som er $2L$ -periodisk) så er dens komplekse Fourier-rekke gitt ved

$$f(x) \sim \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n e^{in\pi x/L},$$

der

$$c_n = \frac{1}{2L} \int_{-L}^L f(x) e^{-in\pi x/L} dx.$$

Fra dette følger det at

$$c_n = \frac{1}{2}(a_n - ib_n),$$

der a_n og b_n er (de reelle) Fourier-koeffisientene til Fourier-rekken til $f(x)$.

For en jevn funksjon er $b_n = 0$ for alle n . Altså har vi at

$$c_n = \frac{1}{2}a_n \in \mathbb{R}.$$

For en odde funksjon er $a_n = 0$ for alle n . Altså har vi at

$$c_n = -\frac{1}{2}ib_n \in i\mathbb{R}.$$

4] De komplekse Fourier-koeffisientene til $f(x) = x^2$ for $-\pi < x < \pi$ er gitt ved

$$\begin{aligned} c_n &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-inx} dx \\ &= \frac{1}{2\pi} \left(\left[\frac{i}{n} x^2 e^{-inx} \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{2i}{n} \int_{-\pi}^{\pi} x e^{-inx} dx \right) \quad (\text{delvis integrasjon}) \\ &= \frac{i\pi}{2n} \underbrace{(e^{-in\pi} - e^{in\pi})}_{-2i \sin n\pi=0} - \frac{i}{n\pi} \left(\left[\frac{i}{n} x e^{-inx} \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{i}{n} \int_{-\pi}^{\pi} e^{-inx} dx \right) \quad (\text{delvis integrasjon}) \\ &= \frac{1}{n^2} \underbrace{(e^{-in\pi} + e^{in\pi})}_{2 \cos n\pi=2 \cdot (-1)^n} - \frac{1}{n^2\pi} \left[\frac{i}{n} e^{-inx} \right]_{-\pi}^{\pi} \\ &= \frac{2}{n^2} (-1)^n - \frac{i}{n^3\pi} \underbrace{(e^{-in\pi} - e^{in\pi})}_{-2i \sin n\pi=0} = \frac{2}{n^2} (-1)^n, \end{aligned}$$

der $n = \pm 1, \pm 2, \dots$. For $n = 0$ har vi at

$$c_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \, dx = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 \, dx = \frac{1}{6\pi} [x^3]_{-\pi}^{\pi} = \frac{\pi^2}{3}.$$

Altså er den komplekse Fourier-rekken til $f(x)$ gitt ved

$$f(x) \sim \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n e^{inx} = \frac{\pi^2}{3} + 2 \sum_{\substack{n=-\infty \\ n \neq 0}}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2} e^{inx}.$$

- 5 I oppgave 4 fant vi at den komplekse Fourier-rekken til $f(x) = x^2$ for $-\pi < x < \pi$ er gitt ved

$$f(x) \sim \frac{\pi^2}{3} + 2 \sum_{\substack{n=-\infty \\ n \neq 0}}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2} e^{inx}.$$

Den reelle Fourier-rekken er så gitt ved en Fourier-cosinusrekke ettersom $f(x)$ er en jevn funksjon, det vil si

$$\begin{aligned} f(x) &\sim \frac{\pi^2}{3} + 2 \sum_{\substack{n=-\infty \\ n \neq 0}}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2} e^{inx} = \frac{\pi^2}{3} + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k^2} (e^{ikx} + e^{-ikx}) \\ &= \frac{\pi^2}{3} + 4 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k^2} \cos kx = \frac{\pi^2}{3} - 4 \left(\cos x - \frac{\cos 2x}{2^2} + \frac{\cos 3x}{3^2} - \frac{\cos 4x}{4^2} + \dots \right). \end{aligned}$$

- 6 Teorem 1 i delkapittel 11.4 i 10th ed (11.6 i 9th ed), gir at feilen

$$E = \int_{-\pi}^{\pi} (f(x) - F(x))^2 \, dx,$$

er *minst* når

$$F(x) = A_0 + \sum_{k=1}^N (A_k \cos kx + B_k \sin kx) = a_0 + \sum_{k=1}^N (a_k \cos kx + b_k \sin kx),$$

altså når koeffisientene i det trigonometriske polynomet $F(x)$ er lik Fourier-koeffisientene.

Gitt funksjonen $f(x) = e^{-|x|}$ for $-\pi < x < \pi$, så er Fourier-koeffisientene gitt ved

$$a_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \, dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} e^{-x} \, dx = \frac{1}{\pi} (1 - e^{-\pi}), \quad (f(x) \text{ er en jevn funksjon})$$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos nx \, dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} e^{-x} \cos nx \, dx \quad (f(x) \text{ er en jevn funksjon})$$

$$= \frac{2}{\pi} \left[\frac{1}{n^2 + 1} e^{-x} (n \sin nx - \cos nx) \right]_0^{\pi} \quad (\text{fra Rottmann formel 133) side 144})$$

$$= \frac{2}{\pi(n^2 + 1)} (1 - (-1)^n e^{-\pi}), \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin nx \, dx = 0, \quad n = 1, 2, 3, \dots \quad (f(x) \text{ er en jevn funksjon})$$

Altså har vi at

$$\begin{aligned}
 F(x) &= a_0 + \sum_{k=1}^N a_k \cos kx \\
 &= \frac{1 - e^{-\pi}}{\pi} + \frac{2}{\pi} \sum_{k=1}^N \frac{1 - (-1)^k e^{-\pi}}{k^2 + 1} \cos kx \\
 &= \frac{1 - e^{-\pi}}{\pi} + \frac{2}{\pi} \left(\frac{1 - e^{-\pi}}{2} \cos x + \frac{1 + e^{-\pi}}{2^2 + 1} \cos 2x + \frac{1 - e^{-\pi}}{3^2 + 1} \cos 3x + \dots \right)
 \end{aligned}$$

gir minst feil E .

Gitt $F(x)$ som over, så kan feilen E skrives på formen

$$\begin{aligned}
 E &= \int_{-\pi}^{\pi} f(x)^2 dx - \pi \left[2a_0^2 + \sum_{k=1}^N a_k^2 \right] \\
 &= 2 \int_0^{\pi} e^{-2x} dx - \left[\frac{2}{\pi} (1 - e^{-\pi})^2 + \frac{4}{\pi} \sum_{k=1}^N \left(\frac{1 - (-1)^k e^{-\pi}}{k^2 + 1} \right)^2 \right] \\
 &= 1 - e^{-2\pi} - \left[\frac{2}{\pi} (1 - e^{-\pi})^2 + \frac{4}{\pi} \sum_{k=1}^N \left(\frac{1 - (-1)^k e^{-\pi}}{k^2 + 1} \right)^2 \right].
 \end{aligned}$$

Dette gir følgende tabell for $N = 1, 2, \dots, 5$.

N	1	2	3	4	5
E	0,06893	0,02231	0,00845	0,00442	0,00237